

cincizeci de ani opera lui Ivan Krasko și întreaga poezie slovacă în aceeași măsură ca poezia lui Eminescu". Brtáň afirmă că influența eminesciană și-a lăsat amprenta asupra întregii creații poetice a lui I. Krasko: „În ambele culegeri (de versuri n.n.) ale lui Ivan Krasko putem urmări ecoul poeziei lui Eminescu, nuanțe și tonuri asemănătoare, același ritm și melodicitate”¹.

Prima apropiere de esență între Eminescu și Krasko o face Jozef Felix în postfața la ediția citată a traducerilor din M. Eminescu (1956). El consideră că Eminescu și Krasko erau două temperamente poetice foarte asemănătoare, afirmând chiar că traducând pe Eminescu Krasko „s-a tradus pe sine însuși, că prin poezia altuia a dat grai propriei sale poezii, prin intermediul altui poet vorbește de fapt el însuși”. Pe poetul român îl rezumă la două laturi, tristețea sumbră și revolta socială, și pe această bază constată afinitățile reciproce. J. Felix afirmă că Eminescu ar fi poetul „luminilor galbene, al amurgurilor estomplate și al umbrelor luminărilor, al tînguirilor rostite în șoaptă”². „Ivan Krasko, care în același timp își scria primele sale poezii, ‘cîntecul său îngîndurat’, plin de tristețea provocată de destinul propriului său popor, a reacționat cu deosebită sensibilitate la această parte a poeziei lui Eminescu. De atunci ‘luna cea galbenă’ (*De cîte ori iubito*) n-a mai apus niciodată deasupra poeziei sale”³. Este adevărat că poetul slovac a devenit un poet al univîrsului ceșos, dar în această privință legătura cu Eminescu este slabă, fiindcă la Eminescu clar-obscurul, penumbrele nu reprezintă decît o latură, o ipostază coloristică a lumii, pe cînd la I. Krasko culorile palide, cenușii, șterse constituie atributele fundamentale ale existenței, intră în optica specifică a poetului. La Eminescu imaginea „luna cea galbenă” este izolată; de cele mai multe ori luna apare în tablouri feerice:⁴

Mii pustiuri scinteiază în lumina ta, fecioară,
Și cîți codri-ascund în umbră strălucire de izvoară!
(...)

Pe cînd luna strălucește peste-a tomurilor bracuri...

(*Scrisoarea I*)

Luna... luna iese-ntreagă, se înalț-așa bălaie
Și din țărîm în țărîm durează o cărare de văpaie,

(*Scrisoarea IV*)

Pe cînd luna, scut de aur, strălucește prin alee
Și păstrează umbra verde cu misterioase dungi...

(*Scrisoarea V*)

Și privind în luna plină
La văpaia de pe lacuri...

(*O, rîmîi*)

¹ Rudo Brtáň, *Mihail Eminescu în traducere slovacă*, „Iașul literar”, 5, 1957.

² Josef Felix, postfață la vol. Michail Eminescu, *Tiene na obraze času*, ed. cit., p. 68.

³ Id. *ibid.*, p. 69.

⁴ Vezi studiul lui Constantin Ciopraga, *Nocturnul în opera lui Eminescu* din vol. *Studii eminesciene*, E. L., București, 1965, p. 289–312. „Eminescu evită culorile întunecate, fantasticul lugubru, căutînd lumină” (p. 293).